

СТУДЕНТСЬКІ СТУДІЇ

УДК: 336.1.07

DOI: 10.26565/2311-2379-2018-95-10

Ю.О. Коляда

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

пл. Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

E-mail: kolyada.yulya@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7327-7663>

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

В статті здійснена спроба дослідити виконання конституційного обов'язку з контролю бюджету вищим органом фінансового контролю України. Автор звертає увагу на правові, економічні та політичні чинники, що на сучасному етапі розвитку держави впливають на діяльність Рахункової палати України. Дослідження ґрунтуються на аналізі законодавчих актів України та стандартизованому досвіді Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю. У дослідженні було виявлено недолік, що стосується відсутності правових норм, які б дозволяли Рахунковій палаті здійснювати розробку та планування бюджету на етапі його створення. Також звернено увагу на функціонування Рахункової палати, як члена міжнародної організації INTOSAI, та на вплив політичного чинника, завдяки якому вдосконалюються форми та методи контролю вищого органу держави. Визначено, наскільки Рахункова палата відповідає у своїх функціях та результативності діяльності документам міжнародної організації. В статті запропоновано надати повноваження Рахунковій палаті не лише як законодавчому органу, а й судовому. Це дозволить ефективно впливати на результати перевірки. На думку автора, опис недоліків за політичним, правовим та економічним чинниками дозволяє вирішити проблеми діяльності Рахункової палати на різних рівнях влади та різних підходах в удосконаленні конституційного обов'язку з контролю бюджету. Саме ця особливість викладення матеріалу допоможе краще зрозуміти діяльність вищих органів фінансового контролю та їх неприємність до сучасних реалій в бюджетотворчому процесі, які видозмінились під впливом різних причин. Проаналізувати зарубіжний та вітчизняний досвід використання міжнародних стандартів, які б дозволили в порівняльному аспекті виявити недоліки національного формування державного апарату вищого фінансового контролю. Як приклад вищого фінансового органу, що має найбільш досконалений статус та функції, закріплени законом та ефективні на практиці, має Федеральна рахункова палата Німеччини. Вона має статус, який дозволяє бути їй інструментом формування бюджету між законодавчою та виконавчою гілкою влади.

Ключові слова: Рахункова палата, державний фінансовий контроль, INTOSAI, конституційний обов'язок з контролю бюджету.

Jel Classification: G 20; G 30; G 38.

Yuliya Kolyada

V.N. Karazin Kharkiv National University

4 Svobody Sq., 61022, Kharkiv, Ukraine

E-mail: kolyada.yulya@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7327-7663>

FACTORS INFLUENCING THE EXERCISE OF SUPERVISORY POWERS OF THE ACCOUNTING CHAMBER OF UKRAINE

The article attempts to investigate the constitutional obligation on the budget control by the supreme body of financial control in Ukraine. The author draws attention to the legal, economic and political factors that influence the activity of the Accounting Chamber of Ukraine at its current stage of the development. The research is based on the analysis of legislative acts of Ukraine and the standardized activity of the International Organization of Supreme Audit Institutions. The study revealed a lack of legal regulations that would allow the Accounting Chamber to develop and plan the budget in its establishment phase. Also, the attention is drawn to the functioning of the Accounting Chamber as a member of the international organization INTOSAI, and to a political factor through which the forms and methods of control of the supreme state body are improved. The

compliance of the functions and performance of the Accounting Chamber with the documents of the international organization is determined. The article proposes to extend the authority of the Accounting Chamber not only as a legislative body, but also as a judiciary one, which will effectively influence the results of the audit. The author argues that the description of shortcomings by political, legal and economic factors allows solving the problems of the Accounting Chamber at different levels of government and with different approaches to improving constitutional duties on budget control. This particular way of presenting the material will facilitate a better understanding of the activities of the supreme bodies of financial control and their inapplicability to today's new realities which are subject to various changes in the budgetary process. Foreign and domestic experience of using international standards that would allow revealing the shortcomings of the national formation of the state apparatus of supreme audit institutions in a comparative perspective is analyzed. The Federal Accounting Chamber of Germany has been chosen as an example of a supreme audit institution with the most advanced status and functions enshrined in the law, and effective in practice. The chamber has a status that allows it to be an instrument for budgeting between the legislative and executive branches of the government.

Key words: Accounting Chamber, state financial control, INTOSAI, constitutional obligation to control the budget.

Jel Classification: G 20; G 30; G 38.

Ю.А. Коляда

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
пл. Свободи, 4, 61022, Харків, Україна

E-mail: kolyada.yulya@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7327-7663>

ФАКТОРЫ ВЛИЯНИЯ НА ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ КОНТРОЛЬНЫХ ПОЛНОМОЧИЙ СЧЕТНОЙ ПАЛАТЫ УКРАИНЫ

В статье предпринята попытка исследовать конституционную обязанность по контролю бюджета высшего органа финансового контроля в Украине. Автор обращает внимание на правовые, экономические и политические факторы, что на современном этапе развития государства влияют на деятельность Счетной палаты Украины. Исследования основываются на анализе законодательных актов Украины и Международной организации высших органов финансового контроля. В исследовании был выявлен недостаток, который касается отсутствия правовых норм, которые разрешали бы Счетной палате совершать разработку и планирование бюджета на этапе его создания. Также обращено внимание на функционирование Счетной палаты, как члена международной организации INTOSAI, и на влияние политического фактора, благодаря которому усовершенствуются формы и методы контроля высшего органа страны. Определено, насколько Счетная палата соответствует по функциям и результативности деятельности документам международной организации. В статье предложено расширить полномочия Счетной палаты не только как законодательному органу, но и судебному, что позволит эффективно влиять на результаты проверок. По мнению автора, описание недостатков по политическим, экономическим и правовым факторам позволяет решить проблемы деятельности Счетной палаты на разных уровнях власти и разных подходах к усовершенствованию конституционных обязанностей по вопросам контроля бюджета. Именно эта особенность изложения материала поможет лучше понять деятельность высших органов финансового контроля и их неприспособленность к современным реалиям в бюджетном процессе, которые видоизменяются под влиянием разных причин. Проанализировать зарубежный и отечественный опыт использования международных стандартов, которые бы позволили в сравнительном аспекте определить недостатки национального формирования государственного аппарата высшего финансового контроля. Как пример высшего финансового органа, который имеет более совершенный статус и функции, закрепленные законом и эффективные на практике, имеет Федеральная счетная палата Германии. Она имеет статус, который позволяет ей быть инструментом формирования бюджета между законодательной и исполнительной ветвями власти.

Ключевые слова: Счетная палата, государственный финансовый контроль, INTOSAI, конституционные обязанности по контролю бюджета.

Jel Classification: G 20; G 30; G 38.

Постановка проблеми: Рахункова палата України є вищим органом державного контролю, а має бути провідним, бо якщо розглядати досвід країн з розвиненою економікою, де ефективне та раціональне функціонування органів державного контролю, то вони мають більше функцій та повноважень, що впливає на поліпшення надходження, розподілу та контролю за державними коштами. Особливу увагу в регуляторному процесі фінансового наповнення та розподілу привертає вищий орган державного фінансового контролю - Рахункова палата. Вона має особливий статус (тобто конституційні повноваження) і в цілому відповідає світовим вимогам, які вже застосовуються для діяльності в аналогічних органах

інших країн. Але, не зважаючи на особливий статус, Рахункова палата на сучасному етапі реформ в державі не спроможна вирішувати нагальні питання щодо фінансового контролю місцевого бюджету в об'єднаних громадах.

Аналіз досліджень та публікацій. Питаннями подібними до окресленої нами проблематики присвятили свої дослідження науковці та фахівці, як вітчизняні так і зарубіжні: Андрійко О.Ф. (Андрійко, 2004), Шохін С.О. (Шохін, 2013) Правове підґрунтя ролі та компетенцій вищого органу фінансового контролю розглянули Козирін О.М. (Козирін, 2002), Хмельков А.В. (Хмельков, 2016), Кузьменко О.А. (Кузьменко, 2002), Шевчук О.А. (Шевчук, 2014), Стефанюк І.Б. (Стефанюк, 2009), Калюга В.Є. (Калюга, 2010). Проблемі функціонування Рахункової палати приділяли увагу вітчизняні вчені, зокрема, Барабаш Ю.Г. (Барабаш, 2004), Кузьменко О.А. (Кузьменко, 2002), Савченко Л.А. (Савченко, 2002), Марія Антонія Лосано Альварес(Марія Антонія Лосано Альварес, 2017) та Карлос Кубільо Родрігес(Карлос Кубільо Родрігес, 2017).

Мета статті дослідити вплив політичних, економічних, правових чинників на конституційний обов'язок з контролю бюджету вищого органу – Рахункової палати України, які впливають на її діяльність.

Виклад основного матеріалу. Державний фінансовий контроль – функція влади, яка передбачає виявлення відхилень від стандартів передбачених при управлінні фінансами та майном держави. Функція контролю є однією із головних, так як від неї залежить економічний, і, деякою мірою, політичний розвиток держави. Фінансовий контроль – головний гарант наповнення державного бюджету, тому не можна недооцінювати ефективність та спроможність корегувати відхилення даної функції з боку держави. Для повного аналізу принципів діяльності Рахункової палати нам слід розглянути, економічні, правові та політичні чинники, які впливають на функції бюджетного контролю.

Перш за все, розглянемо правову складову, або правовий чинник, що забезпечує діяльність Рахункової палати. Контроль за використанням коштів та їх надходження до Державного бюджету здійснює Рахункова палата від імені Верховної Ради України (підпорядкована і підзвітна їй) – і це є її конституційний обов'язок, що є їх оборотною стороною отриманих від конституційних повноважень. Найбільшу увагу акцентуємо на предметній сфері (предмет контролю Рахункової палати України). За теоретичним визначенням «предмет контролю» – є матеріальні та нематеріальні цінності у формі публічних фінансів та публічних майнових ресурсів, а також публічні управлінські дії, які безпосередньо впливають на вказані ресурси під час їх формування, використання та зберігання (Хмельков, 2017). В свою чергу застосовуючи це поняття, за аналізом Закону України про Рахункову палату ми говоримо, що практичним предметом контролю Рахункової палати є надходження до бюджету податків та зборів, проведення витрат державного бюджету, управління об'єктами державної власності, операцій щодо державних внутрішніх та зовнішніх запозичень (Закон України про Рахункову палату, 2015). За досвідом суб'єкти державного фінансового контролю належать до різних гілок влади. Більшість контролюючих органів відносяться до виконавчої гілки влади, в той час як Рахункова палата – єдиний спеціалізований орган контролю, який відноситься до законодавчої гілки влади. Саме від імені Верховної Ради України Рахункова палата проводить аналіз стану виконання Державного бюджету та здійснює контроль за її видатковою частиною, що робить її органом з спеціальними конституційними повноваженнями.

Повноваження набувається згідно зі статтею 98 Конституції України «контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням здійснює Рахункова палата.» (Конституція України, 1996). Далі деталізація повноважень Рахункової палати відбувається у Бюджетнім кодексі України (Бюджетний кодекс України, 2018), Законі України «Про Рахункову палату» (Закон України про Рахункову палату, 2015) Регламенті Рахункової палати (Регламент Рахункової палати, 2018) та іншими законодавчими та нормативно-правовими актами України, згідно з якими здійснюється контроль використання коштів Державного бюджету України (Бюджетний кодекс України, 2018; Регламент Рахункової палати, 2018). Відповідно Бюджетного кодексу України, до повноважень Рахункової палати щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства належить здійснення контролю за:

- використанням коштів Державного бюджету України відповідно до Закону про Державний бюджет України;
- створенням, обслуговуванням та погашенням державного боргу України;

-
- ефективністю використання й управління коштами Державного бюджету України;
  - використанням бюджетних коштів у частині фінансування повноважень місцевих державних адміністрацій і делегованих місцевому самоврядуванню повноважень органів виконавчої влади за доходами та видатками. Контрольні повноваження Рахункової палати, на відміну від інших контролюючих органів, поширяються на Верховну Раду України, органи виконавчої влади, Національний банк України, Антимонопольний комітет, Фонд державного майна і інші органи державної влади (Бюджетний кодекс України, 2010).

Аналізуючи сутнісну роль та компетенцію Рахункової палати, Хмельков А.В. визначає її на теоретичному рівні – як «агента інституту контролю» (де, інститут контролю – бінарний елемент соціальної структури, ціленаправлений на контроль над формуванням, розподілом та використанням публічних фінансів з допомогою специфічних формальних та неформальних засобів, а також механізмів). Тобто – суб'єкта державного фінансового контролю в системі публічних фінансів на практичному рівні, – як зазначає автор, механізми «разом зі стандартними обмеженнями, описаними економічною теорією, формують можливості, котрими розпоряджуються члени суспільства», для чого потрібні організації, які «створюються для того, щоб використовувати ці можливості» (Хмельков, 2016). Де саме такою на нашу думку, організацією і є Рахункова палата України. Така роль, вказує на існуючий взаємозв'язок контролюючої діяльності Рахункової палати з факторами економічного розвитку держави.

А від так, за для ефективного засобу, що сприяє економічному розвитку держави, потрібні не тільки повноваження, а й дієві елементи контролю, зокрема: форми та методи. При дослідженні форм фінансового контролю найбільш логічним є виокремлення в залежності від часу здійснення фінансового контролю. Козирін О.М., залежно від часу здійснення контролю, виділяє попередній (превентивний), поточний і наступний (ретроспективний) (Козирін, 2002). Поточний контроль здійснюється вже під час проведення фінансових операцій: контроль за цілеспрямованім та ефективним використанням бюджетних коштів, усунення негативних тенденцій під час виконання бюджету за видатками та доходами, запобігання відхилень в використанні бюджетних ресурсів. Наступний контроль (ретроспективний) також не може запобігти відхиленням, які можуть виникнути при формуванні бюджету, бо проводиться після завершення фінансової операції і всі виявлення порушень, зловживань, правильності та законності, недоліків використання бюджетних коштів, – проводяться після фінансових операцій. Мета попереднього контролю полягає в попередженні та профілактиці можливих фінансових порушень. Цей різновид контролю полягає у визначенні правил, процедур, ліній поведінки, тобто здійснюється на початкових стадіях управління фінансами та використовують щодо фінансових ресурсів, необхідних для функціонування організації щодо її діяльності при обігу публічних грошових коштів. Органи фінансового контролю, які застосовують попередній контроль, вбачають в ньому переваги – легше попередити неправомірні витрати, ніж потім вишукувати кошти на покриття збитків. Специфічна форма попереднього контролю органів контролю існує в Ірландії та Великій Британії, де Головний контролер має додаткове повноваження і відповідає за те, щоб кошти спрямовувалися органам виконавчої влади лише на цілі, затверджені парламентом.

Однак Рахункова палата здійснює лише поточний та наступний контроль, і не має повноважень здійснювати попередній контроль, що є великом недоліком, а також є свідченням про невідповідність сучасній практиці державного фінансового контролю, наприклад, відповідно до статті 2 Лімської Декларації, попередній контроль є перевіркою до здійснення адміністративних і фінансових дій (Лімська Декларація, 1977).

Переходимо до наступного важливого аргументу - політичного, цей чинник перш за все забезпечує статус Рахункової палати України в міжнародній спільноті з повноправним членством. З 1998 року Рахункова палата України входить до Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю – International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). Цей інструмент було створено для впровадження ідей та досвіду вищих аудиторських організацій світу. Головними завданнями INTOSAI є можливість обміну знаннями та інформацією аудиторам, боротьба з корупцією, поліпшення умов для прозорості бюджетної системи, ефективне використання контролальної функції в державному секторі. INTOSAI складається з решти регіональних організацій вищих органів фінансового контролю (до речі, Рахункова палата України відноситься до Європейської організації вищих органів фінансового контролю). Застосування міжнародного досвіду Рахункова палата в свою практику має

законодавчі обмеження, які не дозволяють слідувати всім документам організації. Насамперед, Рахункова палата обмежена щодо участі у формуванні бюджету, що в подальшому впливає на функцію контролю, також є недоліки в можливості вищого органу, щодо участі формувати та контролювати кошти місцевого бюджету. Цей процес, що суперечить принципам Лімської декларації, - трансфери із державного бюджету до місцевих органів влади, знаходяться за межами контролю з боку його суб`єктів.

Крім того, за ґрунтовним аналізом щодо впровадження світового досвіду у національну практику, встановлено, що деякі директиви INTOSAI до теперішнього часу не знайшли відображення у чинному законодавстві України. Серед проблем, що чекають на вирішення, виокремлюють такі:

- статус Рахункової палати як вищого органу фінансового державного контролю в Конституції України не закріплено;
- функцію здійснення попереднього контролю для органів державного фінансового контролю у чинному законодавстві не передбачено;
- право законодавчої ініціативи для Рахункової палати у чинному законодавстві не передбачено;
- засади координації діяльності органу державного фінансового контролю (Державної фінансової інспекції) з Рахунковою палатою у профільному законодавстві не визначені;
- право Рахункової палати на здійснення перевірки інших закордонних державних організацій, крім дипломатичних установ України, чинним законодавством не визначено (Александрович, 2015).

Ці обмеження спричинені низьким контролюючим потенціалом Рахункової палати, який виявлено в результаті проведеного Хмельковим А.В. аналізу. При порівнянні показників діяльності Рахункової палати, Державної фінансової інспекції України, Державної фіскальної служби України та структурних підрозділів внутрішнього аудита різних рівнів, з'ясовано:

1. чисельність співробітників Рахункової палати в десятки разів менша ніж у вище перелічених контролюючих органах (зокрема, кількість співробітників Рахункової палати становить 449 чол., а Державна фінансова інспекція України налічує 6125 чол., що в 13,6 разів більше. Чисельність співробітників Державної фіскальної служби України (58826 чол.) в 131 раз перевищує кількість працівників Рахункової палати (449 чол.));
2. територіальне охоплення країни представництвами Рахункової палати (або інакше кажучи, географія представництв) також в десятки разів менше (якщо порівняти кількість підпорядкованих територіальних представництв, то у Рахункової палати (8) їх в 20,6 разів менше, ніж у Державної фінансової інспекції України (165), та в 46 разів менше, ніж у Державної фіскальної служби України (370)).

Таким чином, наявний кадровий та географічний потенціал не дозволяє Рахунковій палаті України в повному обсязі виконувати конституційний обов'язок з контролю бюджету. (Хмельков, 2016).

На підгрунті викладеного аналізу науковців, ми також знаємо більш детально про вище наведену вимогу, щодо надання права Рахункової палати приймати участь в формуванні та розробці бюджету, на всіх його без винятку етапів. Така вимога ґрунтуються на результатах діяльності Рахункової палати України, наприклад, як свідчить Звіт Рахункової палати за 2017 рік, в якому наголошується, що у період виконано 97,6 відс. від плану. При цьому окремі доходи, зокрема конфісковані кошти і кошти, отримані від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, рентна плата за користування надрами для видобування бурштину, суттєво менші від запланованих обсягів, що свідчить про недоліки планування таких доходів на стадії розгляду проекту і прийняття закону про державний бюджет (Звіт Рахункової палати України, 2017).

Все це свідчить про важливу роль Рахункової палати на етапі розгляду проекту державного бюджету, що збільшить вірогідність у забезпеченні стабільності публічних фінансів суспільства, а також не дозволить маніпулювати показниками виконання плану бюджету. На підгрунті вище викладеного, треба зазначити на недоліки в функціонуванні Рахункової палати, а саме відсутність можливості проводити попередній контрололь та брати участь у формуванні бюджету, що дуже впливає на подальші перевірки та їх результати.

Крім того, одним із головних способів формування державного бюджету(або джерелом наповнення) є неподаткові надходження, а саме надходження коштів з державних підприємств.

Але й в цьому питанні Рахункова палата не може використати всі свої повноваження з контролю та не може, через недоліки в законодавстві, запобігти дефіциту коштів в бюджеті, з причин надходження коштів з цього джерела, наведемо приклад декількох доказів:

Таблиця 1

Показники приватизації об'єктів державної власності у 2016 році			
Показники	Планове завдання	Реалізація завдання	% виконання
визначені до приватизації	154 об'єктів	14 об'єктів	1,1%
надходження коштів від приватизації об'єктів державної власності	17 млрд 100 млн грн.	187,5 млн грн.	10,9 %

Джерело: складено автором на основі (Звіт Рахункової палати України, 2017).

Таблиця 2

Надходження від дивідендної політики		
Показники	Реалізація завдання	% виконання
надходження коштів	1 млрд 249,5млн грн	600%
	0,4 млн грн	

Джерело: складено автором на основі (Звіт Рахункової палати України, 2017).

При спробі проаналізувати Звіт Рахункової палати, виявили, що він є неаналітичним, через відсутність цілого ряду показників, які б надавали можливість відслідкувати надходження коштів від цілого ряду об'єктів державної власності. Через цей недолік таблиці не надають нам повної інформації про надходження, використання, формування бюджетної політики вищих органів влади, яка є важливим чинником для подальшого економічного розвитку держави.

Додатково можна сказати, що найбільш вдалим прикладом організації контролю за виконанням державного бюджету у світовій практиці фінансового контролю Кузьменко О.А. визнає Німеччину. Вона доводить, що Федеральна рахункова палата Німеччини має чіткий, конституційно визначений статус абсолютно незалежного органу державного фінансового контролю і виступає інструментом противаг по відношенню до конфліктуєчих з приводу виконання державного бюджету законодавчої і виконавчої гілок влади. Автор наголошує, що з метою вступу України до Європейського співтовариства національне законодавство, яке регламентує діяльність Рахункової палати, необхідно адаптувати до норм міжнародного права у цій галузі (Кузьменко, 2017).

Висновок: підсумком дослідження, я роблю висновок, що в своїй роботі досягла поставленої мети, а саме виявила недоліки, які перешкоджають ефективному проведенню аудиту Рахунковою палатою України: відсутність повноважень до залучення в розробці бюджету країни; не закріплений конституційним обов'язком метод попереднього контролю; недостатня кількість співробітників та географічно розповсюджені представництв; ненадання права вищому органу контролю законодавчої ініціативи; і також, можна говорити, про відсутність органу, який би міг перевіряти діяльність Рахункової палати. Особливістю аналізу автором було виділено саме вплив політичного, економічного та правового чинників на вищевказані недоліки, що дозволило більш поглибити та окреслити всі сфери впливу на існуючий орган, що можливо і є головною перевідкою до їх усунення, бо ці чинники відносяться до різних гілок влади, які не скординовані та мають протиріччя в своїх діях стосовно кордонів конституційного обов'язку з контролю бюджету Рахункової палати.

А ось зарубіжні науковці – Марія Антоніо Лосано Альварес та Карлос Кобільо Родрігес, вбачають головний недолік в відсутності конституційних повноважень вищих органів контролю передняти деякі функції судової гілки влади, аргументуючи прикладом країн, які покращили ефективність аудиту, завдяки введенню судової функції, яка дозволила їм здійснювати покарання посадових осіб по завершенню перевірок та оголошенню результатів.

Отже, приклад Рахункової палати України доводить, що рівень правового забезпечення контролюючих органів не є достатнім для забезпечення інтересів суспільства та не є достатньо ефективним на сучасному етапі, і вимагає додаткових розробок до його вдосконалення на сучасному етапі розвитку держави, і тут слід прислуховуватися як до вітчизняних, так і до зарубіжних науковців, бо конституційні повноваження Рахункової палати, які обумовлюють її до конституційного обов'язку, достатньо важливі для функціонування держави.

Література

1. Хмельков А.В Державний фінансовий контроль: Підручник. Х: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2017. 228 с.
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про Рахункову палату: Закон України від 2.07.2015 № 576-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
4. Бюджетний Кодекс України від 8.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Хмельков А.В Счетная палата Украины как агент института контроля публичных финанс. Актуальні проблеми економіки. 2016. №5 С. 370-381. URL: <http://dspace..univer..kharkov.ua/handle/123456789/12549>
6. Козырин А. Н. Концепция государственного финансового контроля Мат. науч.-практ. конф. "Единая концепция государственного финансового контроля". М.: Изд. дом "Финансовый контроль", 2002. 88 с.
7. Лімська Декларація керівних принципів контролю: прийнята IX Конгресом Міжнародної організації вищих контрольних органів (INTOSAI) у 1977 році. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Александрович О. О. Модернізація системи державного фінансового контролю України в контексті імплементації світового досвіду. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-2/doc/6/02.pdf>
9. Звіт Рахункової палати України за 2017 рік. URL: http://www.acrada.gov.ua/doccatalog/document/16755497/Zvit_RP_2017.pdf
10. Мария Антония Лосано Альварес, Карлос Кубильо Родригес Роль ВОФК с судебными полномочиями в современном обществе. EUROSACI, № 23. 2017. С. 98-101.
11. Кузьменко О.А. Контроль за виконанням Державного бюджету України як функція управління URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua>.
12. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль в Україні: теорія, методологія, практика: автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. К., 2014. 42 с.

References

1. Khmel'kov A.V (2017) State Financial Control. Kharkiv, Ukraine: V.N. Karazin Kharkiv National University. 228 p. (In Ukrainian)
2. Constitution of Ukraine from 28.06.1996 № 254k/96-VR URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (In Ukrainian)
3. The Law of Ukraine «About the Accounting Chamber» from 2.07.2015 № 576-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19> (In Ukrainian)
4. Budget Code of Ukraine from 8.07.2010 № 2456-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (In Ukrainian)
5. Khmel'kov A.V. (2016) Accounts Chamber of Ukraine as an agent of the Institute for the control of public finances Topical Problems of Economics Kharkiv, Ukraine :5, 370-380. URL: <http://dspace..univer..kharkov.ua/handle/123456789/12549> URL:
6. Kozyrin AN(2002) The concept of state financial control. The Scientific and Practical Conference materials «A single concept of state financial control» Sumy:Izd dom «DD «finansovi kontrol» (In Ukrainian)
7. The Lima Declaration of Control Principles: adopted by the IX Congress of the International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Aleksandrovych O. O. Modernization of the system of state financial control of Ukraine in the context of implementation of world experience. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-2/doc/6/02.pdf>. (In Ukrainian)
9. Report of the Accounting Chamber of Ukraine for 2017. URL: http://www.acrada.gov.ua/doccatalog/document/16755497/Zvit_RP_2017.pdf. (In Ukrainian)
10. Mariya Antoniya Losano Al'vares, Karlos Kubil'o Rodriges (2017) The role of the SAI with judicial powers in modern society EUROSACI 23, 98-101.
11. Kuz'menko O.A. Control over the execution of the State Budget of Ukraine as a management function. URL:<http://irbis-nbuv.gov.ua>. (In Ukrainian)
12. Shevchuk O. A.(2014) The State Financial Control in Ukraine: Theory, Methodology, Practices. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Un-t bank. spravy [in Ukrainian].